

בס"ד. ר"ד אור ליום ב', ה' שבט, ה'תשל"ג

— בעת ביקור מו"ה שניאור זלמן שי' שז"ר —

רשימה פרטית בלתי מוגה

א. [כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא מפתח 770 לקבל את פניו, ובחזרתם לפתח, כיבדו להכנס תחילה].

מר שז"ר הביע מורת־רוח ממזג האויר בניו־יורק (לעומת מזג האויר בארץ ישראל) — קור וכפור נורא כו', ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בבת־שחוק): בתור "אסירי ציון" ברוסיה — מכירים אנו זאת מכבר... (והוסיף:) אך זוהי מטרת שליחתו של יהודי — לבטל מכל וכל את הכפור ("אויס פראַסט") כו'.

ב. מר שז"ר סיפר, שבזמן האחרון יש עלי' גדולה (עשרות אלפי יהודים) מרוסיה לארץ ישראל, וגודל ההצלחה בקליטתם באופן פלאי, והדגיש שלמרות ריחוקם וגודל ה"עם־הארצות" שלהם, נהנים לראות אצלם גודל הגעגועים והכיסופים ליהדות כו'. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

במקום הביטוי "עם הארץ", "עם־הארצות" — הי' כ"ק מו"ח אדמו"ר נוהג להשתמש בביטוי "איש פשוט", "אנשים פשוטים", תוך כדי הדגשת מעלת הפשיטות של יהודי, שעל ידה מתקשרים עם הפשיטות של הקב"ה¹.

ובנוגע לענין הגעגועים² כו' — הרי ידוע מאמר הבעש"ט³:
"במקום שרצונו של אדם — שם הוא נמצא",

— (והוסיף:) הפסיכולוגים בימינו חושבים שזוהי המצאה שלהם, אבל זהו מאמר מפורש של הבעש"ט —

אלא שאין להסתפק בכך, שהרי דבר טוב, אין לו שיעור... ויש להתעסק עמהם כדי להשיבם אל המקור כו', ולקוות שיהפכו לכח פעיל,

(1) ראה כש"ט בהוספות סקנ"ה ואילך. ולכן, אע"פ שזהו אמנם דבר טוב, הרי זה יכול להיות ללא "הידורים" ("אַן אַ הידור —

(2) כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שענין

הגעגועים קשור עם ענין של יסורים כו', (3) ראה שם סמ"ח. וש"נ.

ועל ידם יתוסף ענין חדש — חיות חדש, מתוך רעש ("שטורעם") גדול יותר — בארץ ישראל.

אבל היסוד לכל זה הוא — הרצון שישנו אצלם כו', ולאח"ז באים כל שאר הענינים בדרך ממילא.

ובנוגע לפלא שבקליטתם בארץ ישראל — יש סוגיא שלימה בגמרא במסכת כתובות⁴ אודות מעלת ארץ ישראל, ושם: "מאי דכתיב⁵ ואתן לך ארץ חמדה נחלת צבי, למה ארץ ישראל נמשלה לצבי, לומר לך, מה צבי זה אין עורו מחזיק בשרו וכו'", "אף ארץ ישראל, בזמן שיושבין עלי' רווחא"⁶.

[ואמר מר שז"ר: תמיד — למדנו זאת, אבל כיום — רואים זאת באופן הבולט לעינים פשוטות!].

ג. מר שז"ר נתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א — כדרכו⁷ — ב' כתבי-יד קודש (שלא נדפסו עדיין): מאדמו"ר האמצעי ומהצ"צ — מה ששמעו מרבינו הזקן. והוסיף (בקורת-רוח): כמדומני שכבר "רוקנתי" את אוצר הכתי"ק... אך אמשיך ואשתדל, עד כמה שידי מגעת, להוסיף ולחפש כו'.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הודה על הכתי"ק, ונתן לו ב' ספרים שנדפסו לאחרונה מחדש: כתר שם טוב, ומגיד דבריו ליעקב. ואח"כ אמר:]

תקוותי שכתוצאה מריקון האוצר — יתמלאו בתי בני", כיון שמן הסתם ידפסו את הכתבים, כפי שעשו עד עתה, ועי"ז יתוסף בענין ד"יפוצו מעיינותיך חוצה".

והוסיף: אלא שעדיין צריך להבהיר ולעורר אודות לימוד הכתבים לאחר י שנדפסו בספרים, כפי שכותב אדמו"ר האמצעי בהקדמתו לא' מספריו⁸, ש"טבע אנ"ש שבדברים שבכתב .. לא יחושו על כל הוצאה רבה להשיגם, וכאשר יבואו אותן הדברים בעצמן בדפוס, לא יחושו לקנות כו", ולכן יש להשתדל שה"יוקר" של הכת"י ישאר גם לאחר י ההדפסה, שגם אז יהי' באופן של יקר המציאות.

מר שז"ר התאונן על חוסר המודעות בנוגע להפצת הספרים, וסיפר

(7) ראה גם אג"ק חכ"ד ע' קצ. תו"מ חכ"ז ע' 434 ובהערה 99. ועוד.
(8) דרך חיים.

(4) קיב, א.
(5) ירמ"ג, יט.
(6) גיטין נז, א.

אודות פגישתו עם ר' יאָשע בער⁹ — שתמיד מדבר בהתלהבות אודות תורת חב"ד, החל מלימודו בילדותו בכאָסלאָוויטש אצל מלמד חב"דניק, ועד היום יונק ממעיינות אלה, ומרבה לצטט בדרשותיו מדברי רבינו הזקן בלקוטי תורה ותורה אור, והביע תמיהתו על כך שר' יאָשע בער לא ראה מעולם את ספרי מאמרי אדמו"ר הזקן "אתהלך — לאזניא", הנחות הר"פ ותקס"ב, שנדפסו מכת"ק מכבר.

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: זהו דבר פלא אצלי, שהרי בעיר בוסטון יש קבוצה גדולה מאנ"ש שפוגשים אותו ומתוועדים עמו, ומביאים לו עניני דפוס וכו'¹⁰. וסיים בבת־שחוק: הנני שמח לשמוע "דברי מוסר" כאלו!...

(ואח"כ אמר:) עוד תראו שבקרוב יצטרכו להדפיס הוצאה שני, שזו תהי' הראי' הטובה ביותר על רכישת ולימוד הספרים.

ובכל אופן, אין זה נוגע להמשך ההשתדלות בחקירה ודרישה למצוא כת"י נוספים, כיון שמדובר אודות שני ענינים שונים: יש ענין ששייך למדפיס, ויש ענין ששייך לחוקר כו'.

*

כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שלפני שיצאו פמליית המלווים (כדי שיוכלו לדבר ענינים כאלו שהדיבור אודותם צ"ל לאו דוקא בפני ששים ריבוא...), ברצונו שיציגו בפני מר שז"ר כמה מבאי־כח חב"ד מעבר לים שנמצאים כאן עתה (לקראת יו"ד שבט), והרב חדקוב הציגם¹¹.

בנוגע לבאי־כח בארץ ישראל, אמר הרב חדקוב למר שז"ר, שבודאי אין צורך להציגם, ומר שז"ר אישר, ואמר שהם ביקרוהו קודם נסיעתו, ומסרו ד"ש לבכי במיוחד מכפר חב"ד. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ביקשתי מהם במיוחד לבקר אתכם, ולמסור לכם בשם חותני, כ"ק אדמו"ר — בהיותי על הציון שלו בערב ר"ח — שאמר, ש"הכל בסדר"¹².

בא־כח באירופא, והרה"ח ר' בן־ציון שם־טוב — בא־כח בלונדון (כ"ק אדמו"ר שליט"א העיר, שהוא מייצג גם את אלו שנמצאים בסיביר). — כמו"כ נתכבדו כמה מאנ"ש מרחבי תבל בנתינת שלום.

12) בא' היומנים, שמר שז"ר התרגש ביותר למשמע דברים מופלאים אלו, ומרוב התפעלות, לחץ בחיבה את ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א (המח"ב).

9) הרה"ג יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק. — מר שז"ר הזכיר שבפגישה השתתף גם חתנו הרב יצחק אשר טווערסקי, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כבר סיפרתם לי פעם אודות השתתפותו ב"חוג" ללימוד החסידות שמתקיים אצלכם.

10) ראה גם אג"ק חל"ב ע' קמט ואילך. מענות קיץ תשכ"ט (אג"ק מילואים).

11) הרה"ח ר' בנימין אליהו גורודצקי —

[לאחרי שיצאו המלווים, נשאר מר שז"ר ב"יחידות" עם כ"ק אדמו"ר שליט"א במשך חמש שעות. בצאתו מן הקודש, יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א ללוותו עד המכונית, ונפרד ממנו לשלום].

